

FI

FI

FI

Luonnos:

KOMISSION ASETUS,

annettu [...] päivänä [...]kuuta [...],

siirtoverkonhaltijoiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista aiheutuvien kustannusten korvausmekanismia ja siirtomaksujen määrittämiseen liittyviä yhteisiä sääntelyperiaatteita koskevista suuntaviivoista

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1228/2003¹ ja erityisesti sen 8 artiklan 2 ja 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 1228/2003 säädetään siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin perustamisesta. Mainitun asetuksen mukaan komissio vahvistaa suuntaviivat, joissa määritetään siirtoverkonhaltijoiden välisessä korvausmekanismissa sovellettavien menettelyjen ja menetelmien yksityiskohdat sekä asianmukaiset säännöt, jotka johtavat maksujen määrittämisen asteittaiseen yhdenmukaistamiseen kansallisissa tariffijärjestelmissä.
- (2) Sen jälkeen kun siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin tarve ensi kerran havaittiin, asiasta on saatu hyödyllisiä kokemuksia erityisesti siirtoverkonhaltijoiden vapaaehtoisten järjestelmien kautta. Siirtoverkonhaltijat ovat kuitenkin todenneet, että tällaisista vapaaehtoisista järjestelmistä on entistä vaikeampi päästä sopimukseen.
- (3) Siirtoverkonhaltijoiden välistä korvausmekanismia koskevien sitovien suuntaviivojen pitäisi luoda vakaa perusta siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin toiminnalle ja taata siirtoverkonhaltijoille kohtuullinen korvaus kustannuksista, jotka aiheutuvat niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista.
- (4) Sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoilla, jotka ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimuksen, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, olisi oltava oikeus osallistua siirtoverkonhaltijoiden väliseen korvausmekanismiin samoin edellytyksin kuin jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoiden.

---

¹ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1.

- (5) On asianmukaista luoda mekanismit, joiden avulla sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoita, jotka eivät ole tehneet Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, voidaan kohdella oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoihin verrattuna.
- (6) Siirtoverkonhaltijoille olisi korvattava rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuvat energiahäviöt. Tällaisen korvauksen olisi perustuttava arvioon siitä, mitä häviöitä olisi tapahtunut ilman sähkön kauttakulkua.
- (7) Olisi perustettava rahasto, josta siirtoverkonhaltijoille maksetaan korvauksia kustannuksista, joita niille aiheutuu infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten. Rahaston suuruuden olisi perustuttava unionin laajuiseen arviointiin pitkän aikavälin keskimääräisistä lisäkustannuksista, joita aiheutuu infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.
- (8) Kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoille olisi aiheuduttava samat kustannukset unionin siirtoverkon käytöstä kuin jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoille.
- (9) Sähköntuottajilta siirtoverkkoon pääsystä perittävien maksujen erot eivät saisi haitata sisämarkkinoiden toimintaa. Tästä syystä verkkoon pääsystä jäsenvaltioissa perittävät keskimääräiset maksut olisi pidettävä rajoissa, joiden avulla voidaan varmistaa, että yhdenmukaistamisen hyödyt saavutetaan.
- (10) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 1228/2003 13 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Siirtoverkonhaltijoille on maksettava korvaus niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista aiheutuvista kustannuksista liitteen osassa A vahvistettujen suuntaviivojen mukaisesti.

2 artikla

Verkonhaltijoiden soveltamien maksujen on oltava liitteen osassa B vahvistetuissa rajoissa.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Komission puolesta

[...]

Puheenjohtaja

LIITE

Osa A

SIIRTOVERKONHALTIJOIDEN VÄLISEN KORVAUSMEKANISMIN PERUSTAMISTA KOSKEVAT SUUNTAVIIKAT

1. Yleiset säännökset
  - 1.1. Siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin (*Inter Transmission System Operator Compensation Mechanism*, ITC-mekanismi) avulla korvataan kustannukset, jotka aiheutuvat rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta, mukaan luettuna rajat ylittävän pääsyn tarjoaminen yhteenliitettyn verkkoon.
  - 1.2. Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (Sähkö-ENTSO) perustaa ITC-rahaston, josta siirtoverkonhaltijoille korvataan rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuneet kustannukset.

ITC-rahastosta myönnetään

    - 1) täysi korvaus kaikissa kansallisissa siirtoverkoissa rajat ylittävien sähkövirtojen siirron seurauksena aiheutuneista häviöistä;

ja

    - 2) täysi korvaus infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.
  - 1.3. ITC-rahastoon maksettavat rahoitusosuudet lasketaan 6 kohdan mukaisesti.

ITC-rahastosta suoritettavat maksut lasketaan 4 ja 5 kohdan mukaisesti.

ITC-rahastoon liittyvät rahoitusosuudet ja maksut suoritetaan [voimaantulopäivän] ja 31 päivän joulukuuta 2010 väliseltä ajalta ja sen jälkeen vuosittain. Sähkö-ENTSO vahvistaa kaikkien ITC-rahastoon liittyvien maksujen keräämistä ja maksamista koskevat järjestelyt, ja se määrittää myös maksujen ajoituksen. Kaikki rahoitusosuudet ja maksut on suoritettava vuoden kuluessa sen kauden lopusta, johon ne liittyvät.
  - 1.4. Komission päätöksellä 2003/796/EY² perustetun Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisten ryhmän (EREGE) on raportoitava komissiolle vuosittain ITC-mekanismin täytäntöönpanosta ja ITC-rahaston hallinnoinnista.

Sähkö-ENTSO on tätä varten tehtävä yhteistyötä komission ja EREGEn kanssa ja annettava EREGElle kaikki tarvittavat tiedot.
  - 1.5. Kunkin siirtoverkonhaltijan on annettava Sähkö-ENTSOlle ja EREGElle kaikki ITC-mekanismin täytäntöönpanoa varten tarvittavat tiedot.

---

² EUVL L 296, 14.11.2003, s. 34.

- 1.6. Sähkön kauttakulkumäärä lasketaan ottamalla huomioon yhteenliitântöjen kautta tapahtuvan tuonnin ja viennin absoluuttisista arvoista alhaisempi, kun kapasiteetti on jaettu asetuksen (EY) N:o 1228/2003 liitteessä I vahvistettujen ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen kanssa yhteensopivalla tavalla.
- 1.7. Liitteen tämän osan soveltamiseksi sähkön nettovirralla tarkoitetaan tietystä siirtoverkosta tapahtuvan sähkön kokonaisviennin ja samaan siirtoverkkoon tapahtuvan sähkön kokonaistuonnin erotusta.
- 1.8. Siirtoverkonhaltijoiden on Sähkö-ENTSO:n perustamiseen saakka tehtävä keskinäistä yhteistyötä hoitaakseen Sähkö-ENTSO:lle annetut ITC-mekanismiin liittyvät tehtävät.

2. Osallistuminen ITC-mekanismiin

- 2.1. Kunkin sääntelyviranomaisen on varmistettava, että sen toimivaltaan kuuluvalla alueella toimivat siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin ja ettei siirtoverkonhaltijoiden verkkoihinsa pääsystä perimiin maksuihin sisälly mitään rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuviin kustannuksiin liittyviä lisämaksuja.
- 2.2. Sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoilla, jotka ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimuksen, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, on oikeus osallistua ITC-mekanismiin.

ITC-mekanismiin voivat erityisesti osallistua siirtoverkonhaltijat, jotka toimivat energiayhteisön ministerineuvoston 27 päivänä kesäkuuta 2008 tekemän päätöksen 2008/02 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luettelakohdassa määritellyillä alueilla. Määritelmä kattaa siirtoverkonhaltijat seuraavilla alueilla: Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Montenegro, Serbia sekä Kosovo. Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti.

Kutakin ITC-mekanismiin osallistuvaa kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa on kohdeltava tasapuolisesti jäsenvaltion siirtoverkonhaltijaan verrattuna.

3. Monenväliset sopimukset

- 3.1. Sähkö-ENTSO edesauttaa monenvälisten sopimusten tekemistä rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ITC-mekanismiin osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden ja sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden välillä, jotka eivät ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaisesti ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä.
- 3.2. Tällaisilla monenvälisillä sopimuksilla on pyrittävä varmistamaan, että kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa kohdellaan tasapuolisesti ITC-mekanismiin osallistuvan maan siirtoverkonhaltijaan verrattuna.
- 3.3. Tällaisissa monenvälisissä sopimuksissa voidaan tarvittaessa suositella asianmukaista mukautusta 5 kohdan mukaisesti määritettyyn kokonaiskorvaukseen, joka maksetaan infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten. Tällaiselle mukautukselle on saatava komission hyväksyntä.

- 3.4. Kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa ei saa kohdella suotuisammin kuin ITC-mekanismiin osallistuvaa siirtoverkonhaltijaa.
- 3.5. Sähkö-ENTSO on toimitettava kaikki tällaiset monenväliset sopimukset komissiolle.
4. Korvaus häviöistä
- 4.1. Korvaus kansallisissa siirtoverkoissa rajat ylittävien sähkövirtojen siirron seurauksena aiheutuneista häviöistä lasketaan erikseen niistä kustannuksista maksettavasta korvauksesta, jotka aiheutuvat infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.
- 4.2. Kansallisessa siirtoverkossa aiheutuneet häviöt määritetään laskemalla seuraavien erotus:
- 1) siirtoverkossa tosiasiallisesti aiheutuneet häviöt kyseisenä ajanjaksona;
- ja
- 2) arvioidut häviöt, jotka siirtoverkossa olisivat aiheutuneet kyseisenä ajanjaksona, jos sähkön kauttakulkua ei olisi tapahtunut.
- 4.3. Edellä 4.2 kohdassa tarkoitetun laskelman tekee Sähkö-ENTSO. Laskelma voi perustua arvioihin, joita on tehty useille ajankohdille kyseisen ajanjakson aikana.
- 4.4. Rajat ylittävien sähkövirtojen seurauksena kansallisessa siirtoverkossa aiheutuneiden häviöiden arvo lasketaan samoin perustein kuin mitkä sääntelyviranomainen on hyväksynyt kaikkien kansallisessa siirtoverkossa tapahtuvien häviöiden osalta.
- Jos asianomainen sääntelyviranomainen ei ole hyväksynyt häviöiden laskentaperusteita ajanjaksoksi, jona ITC-mekanismia sovelletaan, Sähkö-ENTSO arvioi häviöiden arvon ITC-mekanismia varten.
5. Korvaus infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittäviä sähkövirtoja varten
- 5.1. Komissio määrittää kokonaiskorvauksen infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.
- 5.2. ERGEGin on avustettava komissiota sen määrittäessä kokonaiskorvauksen infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten, jotta voidaan tehdä unionin laajuinen arviointi rajat ylittävien sähkövirtojen helpottamiseen liittyvästä infrastruktuurista. Sähkö-ENTSO on avustettava komissiota ja ERGEGiä kaikin tarvittavin tavoin tämän arvioinnin tekemisessä.
- Arviointiin on sisällyttävä tekninen ja taloudellinen arvio ennakoituista pitkän aikavälin keskimääräisistä vuotuisista lisäkustannuksista, joita aiheutuu tällaisen sähkönsiirtoinfrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten kyseisenä ajanjaksona, ja sen on perustuttava tunnustettuihin standardikustannuslaskentamenetelmiin.

Arvioitaessa kustannuksia, joita aiheutuu infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten, huomioon on otettava myös yhteenliitântäkapasiteetin jakamisesta saatavat tulot.

Tässä unionin laajuisessa arvioinnissa on otettava huomioon infrastruktuuri kaikissa ITC-mekanismiin osallistuvissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa sekä verkoissa, joita hoitavat siirtoverkonhaltijat ovat tehneet 3 kohdassa tarkoitetun monenvälisen sopimuksen.

- 5.3. Siihen saakka kunnes komissio on tehnyt 5.2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin, infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten maksettavaksi kokonaiskorvaukseksi vahvistetaan 100 000 000 euroa vuodessa.
- 5.4. Infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten aiheutuvista kustannuksista maksettava kokonaiskorvaus on jaettava kansallisista siirtoverkoista vastaavien siirtoverkonhaltijoiden kesken suhteessa seuraaviin tekijöihin:
- 1) kauttakulkuaste, joka tarkoittaa kyseisen kansallisen siirtoverkon kauttakulkuvirtojen suhdetta kaikkien kansallisten siirtoverkkojen kokonaiskauttakulkuvirtoihin;
  - 2) kuormitusaste, joka tarkoittaa sähkön kauttakulkuvirtojen osuutta kyseisen kansallisen siirtoverkon kuormituksesta suhteessa sähkön kauttakulkuvirtojen osuuteen kaikkien kansallisten siirtoverkkojen kuormituksesta.

Kauttakulkuasteen painotus on 75 % ja kuormitusasteen 25 %.

6. Rahoitusosuudet ITC-rahastoon
- 6.1. Siirtoverkonhaltijoiden on maksettava ITC-rahastoon osuus, joka vastaa niiden kansalliseen siirtoverkkoon tulevien ja siitä lähtevien nettovirtojen absoluuttisen arvon osuutta kaikkiin kansallisiin siirtoverkkoihin tulevien ja niistä lähtevien nettovirtojen absoluuttisten arvojen summasta.
- 6.2. Tässä laskelmassa on otettava huomioon 7 kohdan säännösten soveltamisalaan kuuluva sähkön vienti ja tuonti.
7. Siirtoverkon käyttömaksu kolmanteen maahan suuntautuvassa viennissä tai sieltä tulevassa tuonnissa
- 7.1. Kaikesta kolmanteen maahan suuntautuvasta sähkön viennistä tai kolmannesta maasta tulevasta sähkön tuonnista on maksettava siirtoverkon käyttömaksu, kun
- 1) kyseinen maa ei ole tehnyt Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaan se on hyväksynyt unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltaa sitä;
- ja
- 2) siitä siirtoverkosta, josta sähköä tuodaan tai johon sähköä viedään, vastaava siirtoverkonhaltija ei ole tehnyt 3 kohdassa tarkoitettua monenvälistä sopimusta.

Maksu ilmoitetaan euroina megawattituntia kohti.

- 7.2. Kunkin ITC-mekanismin osanottajan on perittävä siirtoverkon käyttömaksu kansallisen siirtoverkon ja kolmannen maan siirtoverkon välisestä suunnitellusta sähkön tuonnista ja viennistä.
- 7.3. Sähkö-ENTSO laskee etukäteen siirtoverkon käyttömaksun kullekin vuodelle. Maksun suuruudeksi vahvistetaan se arvioitu rahoitusosuus megawattituntia kohti, jonka osallistuvan maan siirtoverkonhaltijat maksaisivat ITC-rahastoon kyseiselle vuodelle ennakoitujen rajat ylittävien sähkövirtojen perusteella.

Osa B

SIIRTOMAKSUJEN MÄÄRITTÄMISEEN LIITTYVIÄ YHTEISIÄ SÄÄNTELYPERIAATTEITA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT

1. Tuottajien kussakin jäsenvaltiossa vuosittain maksamien keskimääräisten siirtotariffimaksujen on oltava 3 kohdassa määritellyissä rajoissa.
2. Tuottajien vuosittain maksamilla keskimääräisillä siirtotariffimaksuilla tarkoitetaan tuottajien vuosittain maksamien siirtotariffimaksujen kokonaismäärää jaettuna tuottajien vuosittain jäsenvaltion siirtoverkkoon syöttämän energian mitatulla kokonaismäärällä.

Tuottajien maksamien siirtotariffimaksujen kokonaismäärää laskettaessa huomioon ei oteta

- 1) tuottajien maksamia maksuja aineellisista hyödykkeistä, joita tarvitaan liitännässä verkkoon tai liitännän tehon lisäämisessä;
  - 2) tuottajien liitännäispalveluista maksamia maksuja;
  - 3) tuottajien maksamia erityisiä verkkohäviömaksuja.
3. Tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtotariffimaksujen on oltava välillä 0–0,5 euroa/MWh, lukuun ottamatta Tanskassa, Ruotsissa, Suomessa, Irlannissa sekä Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa sovellettavia maksuja.

Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtotariffimaksujen on oltava välillä 0–0,7 euroa/MWh.

Irlannissa, Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtotariffimaksujen on oltava välillä 0–2,5 euroa/MWh.